

Oslo kommune
Plan- og bygningssetaten
Postboks 364 Sentrum
0102 OSLO

postmottak@pbe.oslo.kommune.no
trine.bolviken@pbe.oslo.kommune.no

Telefon + 47-48 17 07 85
Org.nr. 975 615 308 MVA

E-post leder@oa.birdlife.no
Internett oa.birdlife.no

Deres ref.

202002666

Deres kontaktperson

Vår ref.

sak/688

Vår kontaktperson

Jan Erik Haugen

Dato

18.03.2024

Innspill til detaljregulering for Ulvøya, Malmøya, Ormøya og Nedre Bekkelaget

BirdLife OA viser til at ovennevnte reguleringsplan er på høring med sikte på å styrke natur- og kulturverdiene i planområdet samt sikre allmennheten tilgang til fjorden.

Sammendrag

Strandsonen i planområdet, som i indre Oslofjord for øvrig, er mange steder svært nedbygd. Planområdet ligger i umiddelbar nærhet til hekkeplassene for fuglearter som ærfugl, tjeld, siland, makrellterne, flere måkearter, hvitkinngås og grågås. De viktigste hekkeområdene er skjærene og holmene i Paddehavet; som Selskjær (Kaninøya), Galteskjær og Skilpadda, men også deler av strandsonen innenfor planområdet. BirdLife OA støtter hovedmålene i den foreslåtte reguleringsplanen, men understreker at vern av sjøareal og bruk av strandsonen må ses i sammenheng. De kystnære arealene og småøyene må beskyttes av hensyn til fuglelivet, og allmennhetens bruk av strandsonen må være restriktiv.

Generelle merknader

Vi støtter hovedmålene i den foreslåtte reguleringsplanen, som skal gi økt vern av eksisterende natur og kvaliteter, samt hindre videre nedbygging og bedre allmennhetens tilgjengelighet til strandsonen.

Planområdet ligger i umiddelbar nærhet til hekkeplassene for fuglearter som ærfugl, tjeld, siland, makrellterne, flere måkearter, hvitkinngås og grågås. De viktigste hekkeområdene er skjærene og holmene i Paddehavet, som Selskjær (Kaninøya), Galteskjær og Skilpadda, men også deler av strandsonen innenfor planområdet. Dette er kartlagt gjennom en årrekke, med systematiske tellinger av hekkende sjøfugl i indre Oslofjord, samt tellinger av gjess, se for eksempel Bergan mfl. (2023). Flere av artene er oppført på *Norsk rødliste for arter 2021* med status **sårbar** eller **nær truet**. Sjøområdet i nærheten brukes også for næringsøk store deler av året. Strandsonene i planområdet fungerer både som reirplass og opphold i og rundt hekketiden, der økt press fra nedbygging og mer ferdsel vil minske sjansen for at artene forblir i området.

Planområdet, med kystsoner og grønne arealer, har et rikt artsmangfold. Totalt er omtrent 130 fuglearter registrert inkludert nærliggende sjøareal. Flere av artene er forbipasserende i trekketidene, men en rekke spurvefugler bruker øyene som hekkeplass. Økt vern er helt avgjørende for å hindre at bestandene minker i en viktig kystnær biotop i Oslo. Deler av Malmøya og skjærene i Paddehavet har status som naturreservat, i hovedsak uten bebyggelse, og er ikke med i reguleringsplanen.

Mer detaljert om planforslaget

Vern av sjøareal og strandsoner må ses i sammenheng på grunn av fuglelivet

Reguleringsplanen omhandler båtplasser, brygger og båtfortøyninger i offentlig og privat regi, men «småbåthavner og arealer i sjø» er tatt ut, og det anbefales at dette håndteres gjennom egne planer og prosesser. BirdLife OA mener at vern av strandsonen rundt øyene i reguleringsplanen og sjøarealet mellom øyene bør ses i sammenheng. Planforslaget bør være tydeligere når det gjelder restriksjoner for fremtidige kaianlegg, pirer og lignende fellesanlegg for småbåter. Det er flere slike anlegg i området: Malmøysund, Skilpadda, Bekkelaget, Malmøya øst og Ormøya nord. Videre utbygging i disse områdene vil utgjøre et press og en trussel overfor fugleartene som hekker i Paddehavet og strandsonen.

Vern av strandsonen må være restriktiv overfor allmennhetens tilgang og bruk

Reguleringsplanen skal sikre allmennhetens adgang til og bruk og vern av strandsonen og deler av sjøen, blant annet ved å hindre privatisering, og med forslag om et stisystem langs sjøen og tilgang fra hovedveiene i utbygde arealer. Samtidig nevner ROS-analyse (vedlegg 20) i avsnitt 4 «Mulig uønskede hendelser» en rekke risikomomenter for natur og miljø som følge av økt tilgjengelighet, blant annet:

- Ferdsel i verneområdene kan føre til brudd på verneforskriftene og langvarige eller varige skader på verneverdiene
- Ferdsel i verneområdene på land og på sjøen, kan føre til at fugl forstyrres eller helt fortrennes fra hekke- og beitelokaliteter (hekkeholmer og grunne beiteområder)
- Økt trafikk ved tilgjengelighet utenom de stiene som allerede er godt etablert vil bli problematisk med tanke på slitasje av natur og forurensning. I tillegg er det fossiler som kan ødelegges ved økt trafikk.

ROS-analysen er også tydelig på høy sannsynlighet og stor risiko for skade på natur og miljø ved å øke allmennhetens tilgang og bruk.

Det er med andre ord en klar konflikt mellom målet om vern av natur og miljø og målet om å sikre allmennhetens adgang og bruk. Hvis målet om økt vern skal lykkes, må ambisjonen om å sikre adgangen for allmennheten nedjusteres. Reguleringsplanen bør signalisere kun kanalisert ferdsel i god avstand fra strandsonen rundt øyene for å beskytte hekking, næringssøk og opphold for fugleartene i området. Naturen vernes best ved at den i størst mulig grad forblir uberørt, noe som vil gi en rikere naturopplevelse for allmennheten.

Vennlig fuglehilsen

Håkan Billing
leder

Jan Erik Haugen (sign.)
naturvernkontakt Oslo

Referanser:

Bergan, Morten mfl., 2023: *Hekkende sjøfugl i indre og midtre Oslofjord 2023*. BirdLife Norge avd. Oslo og Akershus rapport. <https://oa.birdlife.no/9249>

Artsdatabanken, 2021: *Norsk rødliste for arter 2021*. <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021>